

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial
Cor. Pritchard Ave. and McGre
Winnipeg, Man., Canada

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X. Ч. 140 (1193). ВІТРОК, 27. ЛИСТОПАДА 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, NOVEMBER 27th, 1928. No. 140 (1193). VOL. X.

Тов. Колісник поновно вибраний до міської ради

КАНДИДАТ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ОТРИМАВ 2,342 ГОЛОСІВ.

В ПОРІВНЯННІ З МИНУЛИМ РОКОМ ЧИСЛО КОМУНІСТИЧНИХ ГОЛОСІВ У ТРЕТІЙ ВАРДІ ЗБІЛЬШИЛОСЯ З 18 НА 20 ПРОЦЕНТ.

Робітники північного Вінніпегу знову продемонстрували перед цілим світом свою клясову свідомість і минулої п'ятниці поновно вибрали до міської ради тов. В. Н. Колісника, кандидата Комуністичної Партії Канади, який отримав 2,342 голосів (одинок). Перемога ця тимбільша, що сам тов. Колісник під час цілої виборчої кампанії лежав тяжко хорий у шпиталі й не міг особисто явитися перед робітників виборців та розказати їм про свою діяльність в міській раді. (Тов. Колісник ще й тепер перебуває в шпиталі, однак стан його здоров'я вже значно поліпшився.) Хоч і без участі кандидата, виборча кампанія провадилася цього року по чисто партійній лінії і багато причинилося до поширення комуністичних ідей серед робітничих мас північного Вінніпегу. Всі виборчі мітинги партії по школах і в Українських Робітничих Дому були переповнені робітниками, членами та симпатиками робітничих організацій. Промовці роз'яснювали виборчу програму Комуністичної Партії й викрикали дійсну роль лідерів Незалежної Партії Праці, які зводять робітників на манівці й вислугуються буржуазії. Велику допомогу в виборчій кампанії дав тов. Дж. МекДоналд, секретар Центрального Виконавчого Комітету Комуністичної Партії Канади, який промовляв майже на всіх виборчих мітингах.

Число голосів (одинок), відданих на різних кандидатах у третій варді, після офіційного підрахунку представляється так:

Симпсон (Нез. Партія Праці)	3,144
Палмер (консерватист)	2,466
Колісник (комуніст)	2,342
Черник (Н.П.П.)	1,554
Гукевич (Н.П.П.)	1,203
Луїс (конс.)	1,156

Потрібна для вибору квота — 2,966 голосів. Одинками зібрав виборців тільки Симпсон з Незалежної Партії Праці, який мав ще 175 голосів надвишки. Після розподілення цієї надвишки і двійок Луїс зібрав виборців Палмер. Після розподілення двійок Гукевича тов. Колісник мав 2,749 голосів, а Черник лише 2,333. Таким чином комуністичний кандидат був проголошений вибраним.

Кандидати на шкільних трестів у третій варді дістали таке число голосів: Грей — 3,859; Нокс — 3,816; Лов — 3,161. Вибрані Грей і Нокс. Останній був кандидатом буржуазним, а Грей і Лов кандидатами Незалежної Партії Праці.

У другій варді кандидати на алдерменів отримали таке число голосів: Симпкін — 3,303; МекКерчар — 2,940; Бойд — 2,806; Ендерсон — 1,854. Вибрані Симпкін, МекКерчар і Бойд, теперішні алдермени. Симпкін і Ендерсон були кандидатами Незалежної Партії Праці, а МекКерчар і Бойд буржуазними кандидатами.

У першій варді були вибрані: Лов з Незалежної Партії Праці і два буржуазні алдермени, Гонімен та Ліч. Перші два є новими членами міської ради, а Ліч є старим алдерменом. Буржуазний алдермен Полфорд, який також кандидував, провалився. Третій буржуазний алдермен, Шор, зовсім не кандидував.

Хоч в минулорічних міських виборах тов. Попович, який кандидував на дворічний речинець, отримав більше голосів, як тепер тов. Колісник, то це не означає зменшення комуністичних голосів з тої простої причини, що в цих виборах менше людей голосувало. Коли порівняти пропорційно минулорічні голоси з цьогорічними, то число комуністичних голосів у третій варді збільшилося з 18 на 20 процент. Число загально робітничих голосів у цілій місті, включаючи кандидатів Незалежної Партії Праці, збільшилося в порівнянні з минулим роком з 48 на 53 процент.

Незалежна Партія Праці здобула один мандат в першій варді, який був перше в руках буржуазії. Таким чином в новій міській раді буде тепер сім алдерменів з Незалежної Партії Праці й один комуніст.

Під час міських виборів голосовано також над виснагиванням грошей на будову нової міської електровні на водопаді Слейв Фолс. За цю пропозицією було 13,126 голосів, а лише 489 проти.

ПРЕСА С.Р.С.Р. ПРО ВИЌЗД ГУВЕРА ДО ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ.

МОСКВА, 22. листопада. — Радянська преса заявляє, що присутність у латинській Америці Герберта Гувера, вибраного президента Злучених Держав, дасть південно-американським робітникам надзвичайну нагоду продемонструвати проти американського капіталізму.

Одна газета запитує: "Чому Гувер відбуває "гоніму" у пів-

денній Америці?" і відповідає, що "латинська Америка є ареною економічного зацікавлення між Злученими Державами а Великою Британією".

Гувер надіється зміцнити стратегічну позицію Злучених Держав, каже газета, а в той сам час уживає для погрози війсьній корабель.

ВНЕСОК КОМУНІСТІВ З ВИСЛОВИМ НЕДОВІР'Я ШТРЕСЕМАНОВІ.

БЕРЛІН, 22-го листопада. — Парлямент відкинув комуністичний внесок з висловом недовіря для міністра закордонних справ Штрессмана і його політики продовження репараційних виплат коштом робітників, урядової політики продовження будови війсьничих кораблів і зростаючого переходу до нового й сильного імперіалізму.

Внесок був зроблений комуністичним послом, який викрив політику уряду, підтримувану соціал-демократами, і вказав на зростаючі погані умовини робітників завдяки амери-

канському плянові Доса. У відповідь на промову Штрессмана в парламенті, в якій він підтримував становище Злучених Держав, щоб відокремити війсьничі довги від репарацій, німецькому представникові в Лондоні вручено британське меморандум щодо репарацій.

Уважають, що нота поновно підтвердила британську й французьку позицію, що Німеччина мусить платити Британії та Франції так багато репарацій, щоб цим країнам вистачило сплачувати довги Злученим Державам.

ЮНІЙНІ ПРОВІДНИКИ ПОГОДИЛИСЯ З ІНДУСТРІАЛІСТАМИ.

БЕРЛІН, 21. листопада. — Комуністична пресова служба отримала інформації про переговори між реформістичними трейд-юнійними провідниками а руськими індустріалістами, які ведуться в Діссельдорфі при закритих дверях. Вони виявляють, що прийшло до угоди, в якій реформісти цілком капітулюють перед індустріалістами.

В угоді є такі точки: затримання старих годин праці; справа платні за гуртову пра-

цю й часу зістала полагождена цілком після домагання роботодавців; є маленька концесія з боку роботодавців щодо насу й платні, але вона є значно нижче арбітраційного рішення, виданого урядом.

Кажуть, що роботодавці мають намір відновити працю завтра або сьогодні вечером. Реформістичні трейд-юнійні провідники є готові полагоди-ти важке питання відновлення праці без передавання цієї справи назад до робітників.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ЗБІЛЬШИТЬ СВОЇ МОРСЬКІ ЗБРОЄННЯ.

КВЕБЕК, 19. листопада. — Заявивши, що Англія є "центром світової імперії" і що вона мусить узабезпечити себе від тої імперії, щоб існувати, сер Остен Чемберлейн, британський міністер закордонних справ, дав тут до зрозуміння, що Англія збільшить свої морські зброєння й ніколи не дозволить на те, щоб Злучені Держави зрівнялися з нею під цим зглядом.

В інтерв'ю перед віздом з Канади до Англії Чемберлейн

ясно заявив, що Англія не відстане від Злучених Держав у морських зброєннях, бо мусить боронити свої посілості в цілій світі.

З загального тону інтерв'ю Чемберлейна видно, що визов, кинений Куліджом в його промові в день завершення зброї, буде прийнятий англійськими імперіалістами і що пінуться небувалі збройні переговори між найсильнішими імперіалістичними велитями на обох континентах.

ПЛАН ЛІКВІДАЦІЇ НЕПИСЬМЕННОСТІ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ХАРКІВ. — На засіданні Колегії Наркомосівт завідувач Укрполітосвітс зробив доповідь про план ліквідації неписьменности на Україні.

За пляном Укрполітосвітс передбачено повністю ліквідувати неписьменність серед дорослого населення (віком від 14 до 35 р.) до жовтня 1932 р. Ліквідація неписьменности серед дітей та підлітків передана Соцвихові. В роботі по ліквідації неписьменности серед дорослих активну участь беруть товариства "Геть Неписьменність", профспілки, кооперація, комсомол. На Україні дорослих неписьменних є 4,600,000 чол. Крім того, не менше 600,000 чол. дадуть рецидив неписьменности. Таким чином,

протягом 4-ох років намічено охопити 5,200,000 неписьменних і крім того біля 1,000,000 малописьменних.

Політосвітс в бжичому році намічає навчити біля 1,000,000 малописьменних і неписьменних. На потреби ліквідації неписьменности в бжичому році буде витрачено 6,500,000 карбованців, а протягом 4-ох років на це треба 42,600,000 крб. Колегія Наркомосівт затвердила цей план і запропонувала Укрполітосвітс в першу чергу охопити ліквідуваннями допризвонників, наймитів та групи організованого населення.

Товариші! Відновляйте передаду на "Українські Робітничі Вісті"!

КОМУНІСТИЧНИЙ АЛДЕРМЕН.

ТОВ. В. Н. КОЛІСНИК поновно вибраний алдерменом у третій варді в Вінніпегу з рамени Комуністичної Партії.

НА КУБІ АРЕШТОВАНО 200 "ЧЕРВОНИХ" ЧУЖИЦІВ.

ГАВАНА, Куба, 22. листопада. — На приказ уряду Мачадо, знаного в цілій світі як лядький американського імперіалізму, кубанська поліція перевела об'яву в робітничих дистриктах у загальній нагіці на "червоних". Поліція каже, що "затримала" 200 осіб, багато з них чужинців, які будуть негайно депортовані. Під фашистським правлінням Мачадо не дозволяється на ніякі розправи проти арештованих.

Серед чужинців є Вірмени, Поляки й Росіяни. Один з цих Росіян, на імя Голдінг, має бути депортований з жінкою й малою дочкою.

ПРИНЯЛИ БУВШИХ ОПОЗИЦІОНІСТІВ ДО ПАРТІЇ.

МОСКВА, 22. листопада. — Центральна Контрольна Комісія Комуністичної Партії ршила наново прийняти до партії Сасарова, Варгіна, Саркіса, Тарханова й Наумова. Вони признали свої фундаментальні помилки, відкинули платформу Троцького, напаятували діяльність троцькістської фракції й заявили, що вповні підчиняться рішенням Всесоюзної Коміністичної Партії й Комуністичного Інтернаціоналу.

ПІДЧАС ДЕМОНСТРАЦІЇ ПОРАНЕНО 100 ОСІБ.

ЛОНДОН, 20. листопада. — Деша Райтера з Нанкіну доносить, що під час масових демонстрацій в Харбїні, Чангунї і Тейсігарї, Манджурія, жандармерія стріляла до демонстрантів і поранило около 100 осіб. Населення демонструвало за тим, щоб у трох провінціях Манджурії вивисити націоналістичні прапори. Поліція брутально поводилася з демонстрантами, біла їх і відбирала націоналістичні прапори.

ЗБІР ПШЕНИЦІ В КАНАДІ.

ОТТАВА, 14. листопада. — Домінічне статистичне бюро обчисляє збір пшениці в цілій Канаді на 500 мільйонів 613 тисяч бушлів, а в степових провінціях на 479 мільйонів 598 тисяч бушлів.

Після трох західних провінцій збір пшениці представляється так: Манїтоба — 53 мільйони 457 тисяч; Саскечеван — 278 мільйонів 575 тисяч; Альберта — 147 мільйонів 566 тисяч.

ПРОМОВА В. ГРІНА НА КОНВЕНЦІЇ АМЕР. ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

НЮ ОРЛІНС, 20. листопада. — Вільям Грін, президент Американської Федерації Праці, відкрив 48 річну конвенцію федерації промовою, в якій виправдувався перед асоціацією фабрикантів і ганебно нападав на комуністів та на все поступове і боеве.

Стараючись доказати, що урядники Америк. Фед. Праці є найбільшою силою для американизму, він оборонив федерацію перед атаками на неї з боку асоціації фабрикантів.

"Ми не є загрозою для американизму", сказав він, вказуючи на "славний" рекорд А.Ф.П. під час війни, коли бюрократи федерації стали лярвою рукою військової машини уряду: "Тоді, як ми боролися за вдерження американизму, інституцій, деякі фабриканти збагачувались" (коштом війни), закінчив він під оплески делегатів.

Комуїсти, сказав Грін, були найбільшою небезпечкою для тих інституцій і Америк. Фед. Праці, повівши безкомпромісову політику виключування бовених елементів з юнії, стала найбільшою твердиною американизму.

Відтак Грін перейшов до клячи організації неорганізованих, піднесеного в звіті ексекютиві.

Пильні обсерватори на конвенції зазначили, що натиск, зроблений на фразу "організація неорганізованих", зовсім нещирий, а спрямований лише на задурення мас. Бюрократи знають, що цей клич давно піднесли комуїсти і переводять його в життя разом з лівими елементами юнійного руху. Бюрократам хочеться показати, що й вони небадужні супроти долі неорганізованих. Але це лише маневр, що не має жадних реальних підстав.

РАДЯНСЬКА ПРЕСА ПРО ПОДІЇ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

МОСКВА, 21. листопада. — Комуїстична преса Харкова, столиці Радянської України, пише про промови українських послів у польським соймі і вказує, що уряд об'яву автономію для Західної України, а на ділі у Львові відбувалися кроваві події і польська поліція стріляла українських студентів, коли вони демонстрували за автономією.

Преса вказує також, що в той час, коли польський уряд

об'яву український університет, на ділі він розстрілює українських студентів.

Комуїстична газета продовжує: "Зміст національної політики польського уряду є очевидний. Бльок Пясудського здобуває подяки від польських соціал-демократів і українських угодовців. Націоналісти є в діяльності клясовими партійниками; польська й західно-українська буржуазія стоить разом проти робітників обох народностей".

РІЖНІ ВІСТІ

СУТІЧКА МІЖ ФАШИСТАМИ А РОБІТНИКАМИ.

ВІДЕНЬ, 14. листопада. — Сюди наспівали дальші відомости про спорадичні розрухи й бійки, що мали місце під час святкування десятих роковин республіки. В Інсбруку прийшло до поважної сутічки між фашистами а робітниками, в якій поранено дев'ять осіб. Більше як 30 осіб арештовано.

ЗМІНИЛИ НАЗВИ ВУЛИЦЬ НА РЕВОЛЮЦІЙНІ.

БЕРЛІН, 10. листопада. — Соціалістичні й комуїстичні радні міста Бресляу ршили переіменити всі назви вулиць, що нагадують монархістичний період, на революційні. І так вулиця Фердинанда Вільгельма буде переіменена на вулицю Карла Лібкнехта, Парадна площа на Площу Рози Люксембург, вулиця Гогенцолерна на вулицю Фердинанда Лясаля, вулиця Кайзера на вулицю Карла Маркса і т. д.

ДИФТЕРІЯ В РІДЖАЙНІ.

РІДЖАЙНА, Саск., 14. листопада. — В північно-західній частині Ріджайни вибухла дифтерія. Протягом минулих парур днів померло троє дітей, а десятеро інших є хорі тепер.

ВІДНАЙШЛИ РАДЯНСЬКОГО ПРОФЕСОРА КУЛИКА.

ТАРШЕТ, Сибір, 21. листопада. — Рятункова експедиція, вислана Всесоюзною Академією Наук, знайшла професора Леонїда Кулика, який досліджував найбільший у світі метеор, що впав у Єнісейській провінції на Сибірі. Професор Кулик був на чолі наукової експедиції, що виїхала цього літа в тундрий Сибірі досліджувати метеор. Всі члени наукової експедиції загоріли і він відіслав їх до дому минуаого серпня, а сам залишився далі робити досліді. Довгий час він не подавав про себе чутки й розпочато розшуку за ним і тепер вдалося його віднайти.

ТУРКИ ЗАКРИЛИ ФРАНЦУЗЬКУ ШКОЛУ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 16-го листопада. — Звідомлення зі Смирни кажуть, що турецький уряд закриває там французьку монашу школу під замітом, що три вчителі дровають релігійну пропаганду. Американську школу в Брусї закрито минуло року з тої самої причини.

ВАШІНГТОН. — В 1927 році згинуло при праці 25,000 робітників і 400,000 було покаркених.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фермерське Взаємне Товариство, записано в Канаді в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Прічард і Мак'Грегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Неповищення в газеті рукописів не звертається, крім дописувачів, які не мають записки, що бажав звороту свого рукопису на випадок його неповищення, та зазначити поштовою стрічкою на його пересилку.

РОЗКЛАД СЕРЕД ЖОВТЮБЛАКИТНИКІВ В КАНАДІ.

II.

Почнемо свої коментарі хоч би з "упадку більшовиків", що його так буднично проголосив Свістун ще весною. Не говоримо про інші місцевості, але у Вінніпегу для організованого українського робітництва здалася б ще одна така саля, яка є в Укр. Роб. Домі, або ще один такий будинок. Поминувши вже те, що сотні людей вертають домі з-під Укр. Роб. Дому в часі недільних концертів, бо не вміщаються в саль, кожного вечора в тиждень, а в неділю через цілий день не хватає в Укр. Роб. Домі місця на мітинги, лекції, проби представств, хору і оркестр. В листопаді прийшлося відкрити пару наукових лекцій з світляними образками з тої самої причини. І коли егемосць Олександрів громить греко-католицьку молодь за недобальство, оскаржує її в лівнівстві, то робітничка молодь при Укр. Роб. Домі така ж активна в організаційно-освітній праці, як і старші товариші. На своїх мітингах, в хорі, оркестрах, концертах, представленнях в Укр. Роб. Домі українська робітничка молодь напереді. Вона жива, активна, знає чого хоче.

Четвертого листопада святкували українські патріоти у Вінніпегу десятилітні боротьби за Львів української армії і найчорнішої зради української "дипломатії". Якраз роковини отой другої вони святкували. З наслідків того святкування дуже обурений дописувач до "Західних Вістей", мовляв, було тут кілька добродіїв з університетським образованием, були власники склепів, жінки в дорогих футрах, на вулицях повно автомобілів, одним словом була вся знать Вінніпегу — зі сцени лунали патріотичні промови, в яких, як звичайно, лягло більшовиків (хоч про це дописувач не згадує, але це неминуче), а коли прийшло до жертв, то зібрано сім доларів. І то одного долара дав промовець, другого дописувач, а вся інша численна знать дада п'ять доларів.

І кричить в розпучі дописувач: "Народе без пуття, без чести!" Гарний комплімент, чи не правда? Тільки ж при чім тут народ? Чому не сказати отак: "Панове без пуття, без чести" — було б ближче до правди. Бо оскільки нам відомо, то той народ мав надто багато чести і дав себе водити за ніс ріжким доглядачам "сиротів Івасів", рятівникам східної Галичини, що обидцям за гроші викупили її чи в Ліги Націй, чи в самій польській шляхті як зібрали на це кілька десятків тисяч доларів, які потім провистали по відецьких, польських та паризьких кавярнях. Давав той народ і на "деlegaції до Парижа й на ріжкі "княжкі дари" Шептицькому і нічогісінько не знає, що з тими грішми сталося. Давав він на пресу і пресовими фондами й шерами й проте опинилася вона в таких руках, що й кайшам її звіттам вже не витягнеш. Нарешті, давав той народ на допомогу жертвам повені в старому краю і не знає, що з тою допомогою сталося... Перепрошаємо — знає: йому отверто сказали лідери, що тих грошей не дано жертвам повені, але випозичено ріжким бізнесовим укр. установам, бо, мовляв, яка користь з того, що дати їх годиним: вони куплять хліба чи бараньолу, зідять і по грошах. Краще хай вони корчаться в муках голоду та холоду, а доларами можна зробити добрий бізнес навіть у старому краю.

І коли після всего того ніні жертводавці не хочуть давати, то лідери називають їх "українськими скамченями", "народом без пуття, без чести" і т. ин. епітетами.

Далі — кровавий погром у Львові. Розбещена фашістська студентська молодь і поліція громить українські установи й редакції. Населення Галичини схвилюване, обурене. Лідери УНДО занепокоєні. Іхні розпочаті з польською шляхтою переговори вже на тонке прядуть. Треба рятувати справу. І вони рятують. Голова Українського Національного Демократичного Об'єднання Дмитро Левіцький і посол тог-ж УНДО Луцький йдуть піся погрому до львівського директора поліції Райнлендера, схвильовані перед ним свої голови й по пилатські амивають руки від той української студентської молоді, що її десятинами побито, поранено і кинено в польські тюрми 1-го й 2-го листопада. Левіцький і Луцький заявляють, що УНДО немає нічого спільного з українськими військовими організаціями, ні з тим, що стається у Львові в листопадові дні. Вони відмовляються від українських боєвих дружин, запевняючи, що вони на ці дружини ніякого впливу не мають, іншими словами, висловлюють свою вірність польсько-шляхетським катам, польському генерал-погромщикові Галерові — в той час, як ціле українське трудове населення палає страшною ненавистю до своїх гнобителів за проллату у Львові кров, за погром. Не без того, певно, щоб при цій добрій нагоді не сказати українські пани "доброго слова" шефові поліції Райнлендерові на комуністів. Без того не могао обійтись.

В інституті "Прогресиві" у Вінніпегу брати ундівці, ті, що послали ундівцям гроші для жертв повені, не орієнтувались як саід, скликають протестаційне віче і засилають резолюції до Ліги Націй, компромітуючи цим своїх покровителів у Львові. Виступає Аренчик і заявляє, що сам в ті протести не вірить, але треба виконати формальність. Виступає Свістун і каже, що "найбільші наші вороги, це большевики". Виступає "генерал" і каже, що "Ліга Націй повинна вже взяти розум в руки". Вискакує Босий, скаче по сцені й кричить: "Я хочу запропостувати шаблею". (Відважний у Вінніпегу на сцені.) А після цього всего висновок, що протестаційний комітет сформований ще перед мітингом, що той комітет вже розіслав протести, а те, що зараз робиться, це лише так собі...

формальність... На останку порушено справу, чому так мало людей на мітингу. І одна з протестуючих жінок почала тут же в голос нарікати, що деякі українські пани жалувалися, чому їх не повідомлено спеціально телефоном. А тому, що їх не довідомлено "спеціально" телефоном, ті пани протестують тепер в дома не проти подій у Львові, але проти аранжів протестаційного віча. Ті ж пани, що змишувалися та прийшли, одні заявляли, що самі в протест не вірять, а другі лядали більшовиків.

Далі протестаційне віче жінок 18. листопада. Від дівочого товариства виступає пан А. Загарійчук. "Кан. Українець" цим разом дуже обережний і не сказав, якими словами той пан з дівочого товариства благословив присутніх жінок за їх "українське скамченство". Не хочеться вірити, щоб за саму лише "конструктивну працю" жінок "истеричними криками" (слова "Кан. Українця") перервали промову панові з дівочого товариства. Та ми в суть справи не входимо. Важним є те, що сам "Кан. Українець" каже, що "цей інцидент є сотим з ряду доказом", що між панами, а рядовими членами тих товариств нема згоди, що члени не хочуть вже давати грошей "на віру".

За більшими доказами зараз шукати не будемо. Наведених вистарчає. Ті, що так безглуздо ляють більшовиків на шпальтах своїх газет та на своїх протестаційних мітингах, тими самими лайками внутрі своїх організацій ляють своє членство, яке вже не хоче послушно танцювати під їх дудку.

"ПРОЛЕТАРСЬКА ПРАВДА" ПРО ЛЬВІВСЬКИЙ ПОГРОМ.

Польський державність нічого власне не загрожувало. У 1-го листопада, що вони такі справданісінські й дуже послідовні окупанти, що вони можуть скільки завгодно співати тільки на вулиці з національними значками групи українських громадян. Отже відбулася цілком мирна демонстрація, окрім поодиноких випадків супроти пам'ятників "польським оборонцям Львова".

Ми не беремося тут аналізувати характер той боротьби, на яку спроможний український націоналізм. Можна було б висловити багато сумнівів що до справжньої революційності цієї боротьби, навіть з національного погляду. На наш погляд, безперечно, в десятки разів більше важить для визволення українських мас систематична революційно-класова боротьба трудящих Західної України проти режиму Пилсудського, боротьба за його цілковите повалення, ніж епізодична демонстрація, або навіть висадження пам'ятників.

Та як-би то не було, а Львів — місто українське, і десятирок тому його силою окупувала Польща. Східна Галичина є земля українська. І українці мали право в цей день підкреслити цей історичний факт. Але цього, звісно, не стерпіть польський уряд, той самий уряд, який останніми часами дуже себе рекламує, як зацікавленого, щоб "розязати" українську проблему", той самий уряд, що хоче навіть Радянську Україну "визволити" за-двої інтерес українців".

Але-ж пісудчиків працюють тепер по всій Європі, висовуючи перед імперіалістичною реакцією ідею "буферної української держави", як провокаційний прапор для походу на Радянську Україну. Аде-ж пісудчики не раз писали в своїх газетах, і зокрема в "Глосі Правди" про свої прагнення "визволити" український народ, а тепер "Глос Правди" вийшов з цією сторінкою, присвяченою польсько-українській війні, вихваляючи всіх вожаків, а особливо, маршала Пилсудського, які боролися за "польську державність" у Львові й Східній Галичині.

В унісон з писанням органу Пилсудського аргументувала й польська поліція та жандармерія належність Львова до Польщі. "Українська держава" це для пісудчиків тільки крам для торгівлі на міжнародних дипломатичних біржах, для організації збройних сил і походу проти Радянської України. Так само, як "українолюбські" промови волинського єводи Юзефського не заважають йому нищити українські освітні організації та катувати українських селян за те, що не хочуть помирятися з голоду й видавати свою землю польським колонізаторам, так і "інтерес" до української проблеми" від польського уряду аж ніяк не заважає йому стріляти й катувати тих львівських громадян, які відважилися своєю демонстрацією підкреслити, що Львів є українське місто, яке незаконно силоміць загарбала Польща.

Пісудчики показали в день 1-го листопада, що вони такі справданісінські й дуже послідовні окупанти, що вони можуть скільки завгодно співати тільки на вулиці з національними значками групи українських громадян. Отже відбулася цілком мирна демонстрація, окрім поодиноких випадків супроти пам'ятників "польським оборонцям Львова".

Аде-ж пісудчики цілком воскресили пам'ять "славетних" царських погромщиків: так само, як ті насаджували російську державність серед народів ненависної "єдиної невідомої" так і польські, дарма, що цивільзовані кати, насаджують польську державність в законній українській землі. Багнет і кровопускання — ось аргументація цих гнобителів.

Звісно, ці криваві події у Львові аж ніяк не вплинуть на ті українські політичні угруповання, що знають тільки шлях запродавства українських народних мас та шлях запобігання перед панством. Хоч у редакції "Діло" трапився такий трагічний випадок, що польські жандарми з другого поверку викинули співробітницю редакції, а, будьте певні, що "Діло", як і все УНДО, яке домогалося польському імперіалізму боротися з західно-українськими масами й готувати війну проти Радянської України, так і допомагатимуть далі. Нічого вже казати за петлюрцівців, які мають певне призначення, а саме за будучих обставин служити вірно Пилсудському у агітувати за його "шляхетність".

Але-ж для багатьох і дуже багатьох львівських подій будуть дуже повчачі. Ми не кажемо про робітників і про трудящих селян, які й так ворожі до польського режиму, але навіть чимала частина міщанських мас замислилася через ці події над тим, чого варті українським декларації пісудчиків.

Пісудчики продемонстрували, що вони є нещадні окупанти й цим самим показали, що вони не сумі українським народом, готуючи інтервенцію проти Радянської України. Поведінка польської жандармерії й поліції не пройде марно. Ще більше ширитиметься та сила, що провадитиме боротьбу за визволення українських земель та проти інтервенційністських планів польських імперіалістів.

МАТЕРІАЛИ ПРО КОЦЮБІНСЬКОГО.

За рік своєї роботи Київська філія Інституту Шевченка зібрала дуже цінні матеріали про Коцюбинського. Серед них — багато світлин, початку 90-их років, коли Коцюбинський працював у комісії для боротьби з фільоксерією, листування Коцюбинського з Чернявським та іншими письменниками й усі листи Коцюбинського до його дружини, які незабаром вийдуть окремою збіркою.

ЗНАЧІННЯ МІЛІТАРИЗМУ.

Мілітаризм — це необхідна сила в такому суспільному устрою, де є класи з протинними інтересами. В теперішньому капіталістичному устроєві ця сила функціонує в інтересі пануючої класи.

Патріотичний, шовіністичний дух поволі вщеплюється в умі дітей підчас їхньої шкільної науки. Церква також допомагає в ширенні патріотичної пропаганди. Найбільшу увагу звертається на те, щоб робітничі діти не знали нічого про класову боротьбу. В наслідок цього робітничі діти, коли виростуть, мають дуже перекручене поняття про світ, в якому вони живуть і капіталісти можуть уживати їх, як своє знаряддя.

Гарні строї, музичні банди і всякі обійняки допомагають втягнути їх до армії, флоту чи корпусів авіаційних. Іхні характери вже так вироблені, що раз вони опинилися в мілітаристичній службі, вони стають наче машинами. Вони можуть виконувати накази, хоч би це означало звернути свою зброю проти своєї класи. І пануюча клася заставляє їх якраз це робити.

Війсьм армію і пригляньмося, для якої цілі вона існує.

Армія є на це, щоб атакувати чужого ворога. Іншими словами, коли інтереси імперіалістичних велитів конфлікують між собою і війна є виводжена, робітники одної країни дістають наказ вбивати робітників іншої країни. Милуна війна 1914—18 років послужити нам, як добрий приклад цього. В цій війні десять мільйонів втратили своє життя, а двадцять мільйонів були ранені, з чого багато їх були скалічені на ціле життя. Яку нагороду дістали робітники за те, що боролися в цій війні? Зниження платні, побільшення годин праці і безробіття є на денному порядку.

Армії вживається і для того, щоб тримати в поневоленні колоніальні народи. Коли ма-

си в колоніях повстають проти своїх гнобителів, засилається жовніри, щоб цей бунт здавити. Отак жовніри є вживані для поневолення мільйонів людей. А тому, що ці колоніальні маси працюють за таку малу платню, рівень життя робітників скрізь по цілому світі знижується. Власники, коли бачуть, що товари зроблені в колоніальних країнах є дешевші, стараються знизити кошти продукції в себе. Індія, колонія Британії, послужить за ілюстрацію. В Калькуті та Бомбеї текстильні робітники працюють наче раби за кілька центів в день. Це має свій відбиток на рівень життя у Великій Британії. Власники текстильної індустрії рішили знизити платню і побільшити години праці для робітників, задля цієї конкуренції.

Капіталісти вживають армії для здавлення страйків. Коли робітники виходять на страйк, щоб поліпшити свої умовини, а поліція не має достатку сили, висилається міліція, щоб здупити бунт і в працюючих стріляється наче в собак. Кілька років тому назад, коли майнери в Новій Шкотії вийшли на страйк, уряд вислав жовнірів для здавлення цього страйку.

Боротьба, що недавно тому мала місце в Колоредо, в Злучених Державах, може послужити, як добрий примір. Коли майнери підчас страйку намагалися пікетувати, насилаю на них жовнірів, що стріляли в них. Кілька було вбитих, а десятки ранених. Життя працюючих не мало ніякого значіння для власників. Вони цінують тільки свій маотк.

Ми бачимо, що працюючі не можуть дістати ніякої користі в виконання наказів капіталістичної класи. Інтереси робітників гостро противляться інтересам капіталістів. Тому нам треба неминуче організуватися проти мілітаризму.

Д. Л.

з "Юнг Воркер".

ПОПИ В ГАЛИЧИНІ ГАНДЛЮЮТЬ ГРОМАДСЬКОЮ ЗЕМЛЕЮ.

Попівські греко-католицькі ординарії в Галичині зачали вже переводити парцеляцію парохійських ґрунтів, по думці постанов римсько-варшавського конкордату. Двадцять четвертий статут конкордату, складеного парією й польським правительством ліццею понам 30 гектарів землі, церковній прислужі 7 гектарів (5 гекте для дяка, а 2 гекте для паламаря). Надвжика поза 37 гектарів мала бути розпарцельована понамінь 15. листопада ц. р. Коли до того часу небула розпарцельована парохійська земля, тоді-парцеляцію переводитиме польський "угод земські".

Що така парцеляція мусіла бути переведена понамінь приписаного речення, про це знали всі галицькі уніятські попи. Знали й вісміне відтяжки з парцеляцією. Книзь уніятської церкви, так звать попи свого митрополита графа Шептицького, видав розпорядження в своїх "Архієпархіяльній Відомостях" ч. 4. з 15. жовтня ц. р., значить один місяць перед означеним конкордатом речинцем, щоб попи починали розпродувати парохійські землі.

По наказу графа митрополита парохійські землі продають самі єпікопи: львівський, перемиський і станіславський. Попи в кожній парохії є посередниками - факторами між продавцями й купуючими. Граф Шептицький зі своїми списками постановили недопустити до купна парохійської землі не то що бідняків безземельних, а навіть й середняків. Уніятський клер залядав такі умови купна, що доступ до парохійської землі мають самі куркулі. І так: "з огляду на дошті помірив і виготовлення мапок поділу треба винимати поділу більших парцелі і про-

давати лише цілі парцелі. Продаж належить перевести через публичну ліцитацію, при якій має бути парох і один з членів деканальної ради, що складається з декана і трьох членів-парохів. Ціна має бути зложена в американських доларах. Ціна мусить бути зложена в цілості при підписуванні конкордату. Третя часть має бути дяка, а 2 гекте для паламаря. Надвжика поза 37 гектарів мала бути розпарцельована понамінь 15. листопада ц. р. Коли до того часу небула розпарцельована парохійська земля, тоді-парцеляцію переводитиме польський "угод земські".

Що така парцеляція мусіла бути переведена понамінь приписаного речення, про це знали всі галицькі уніятські попи. Знали й вісміне відтяжки з парцеляцією. Книзь уніятської церкви, так звать попи свого митрополита графа Шептицького, видав розпорядження в своїх "Архієпархіяльній Відомостях" ч. 4. з 15. жовтня ц. р., значить один місяць перед означеним конкордатом речинцем, щоб попи починали розпродувати парохійські землі.

П'ЯТИЛІТНІЙ ПЛАН КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.

П'ятилітній план колективізації сільського господарства України передбачав, що 1932-33 року загальна площа землі господарств об'єднаних у колгоспи становитиме 5,500,000 гектарів, тобто понад 15% усієї землі селянського користування, кількість членів колгоспів сягатиме 4,400,000 чол. Капіталів вкладено буде в колективне господарство протягом 5-ти років 350,000,000 карбованців, з них 246,000,000 в формі довготермінового кредиту.

"СНЕП-ШАТС".

І ЗА ВСЕ ЦЕ ВІННИ БІЛЬШОВИКИ.

Який чудний той світ та ще й "цивілізований"! Візьмеш до рук щоденну газету, глянеш між новинки, і замісь довідатися, що діється в широкому світі, прокинеш газету разом з її світом.

Там робітникам обнизили заробітну платню, з якої неможливо вдержатися при життю. Робітники вийшли на страйк. Як законно власникам фабрик зривати платню робітникам, то чому-б незаконно виходити робітникам на страйк та боротися за належні права до життя? Демократія-ж! Рівні права для всіх!

Читаеш про те в пресі і не знаходиш причини, чому робітники вийшли на страйк. От так собі вийшли, подумаеш. Але читаеш далі. При кім новинки приходять "причину".

"Робітники всі були вдоволені, але кількох агітаторів загартували їх вийти на страйк. Все це наробило комуністичні більшовики... Власти розслідують справу більшовицької агітації."

Там колоніальні народи провадять боротьбу проти жорстокої імперіалістичної експлоатації, — винні більшовики.

Мільйони робітників ходять з дня на день без праці в ріжких капіталістичних державах, — винні більшовики.

Робітники облягають державні інституції та домагуються хліба, або праці — винні більшовики.

Вся вина на більшовиків. Робітничі навіть незнав-би, що він голодний, що його рідня бореться між життям і смертю, як-би про це не сказав йому більшовик.

А з щоденної буржуазної преси таке якраз виходить. "Наша" українська "народна" преса не лишилася по заді. Вона також всю вину складає на більшовиків.

Не хотять католики бути православними, — винні більшовики.

Не хотять православні бути католиками, — винні більшовики.

Побилися православні в церкві, або за церкву — винні більшовики.

Викинули члени народних домів своїх провідників, — винні більшовики.

Не хотять люде давати грошей на "народні справи", — винні більшовики.

Розібе який не будь молодик-учитель з т. з. "рідної школи" сунирже життя молодий парі, хоч-би навіть із "патріотичного" та "народного" обовязку, — винні більшовики.

І які-ж ті всі "народні діячі", редактори буржуазної преси, маленькі в очах своїх читачів. Не лише маленькі але й безсильні. Вони безвартісні створіння на світі. Що неодамує, що незаробить, то все піде до гори корінем. Все опинадуть і розібують... більшовики...

Робітники свобідно собі робили-б по вісімнадцять годин цілком цілковито даром, виробили-б з голоду без слова протесту, як-би не ті "прокляті" більшовики...

А так за всі події, за демонстрації, протести, тюрми, шибениці, розстріли, за кров і слези голодних і холодних, малих і великих, — вина спадає на більшовиків.

Чи не забагато цього?

Драпка.

СІЛЬСЬКИЙ ТЕАТР.

До Києва повернувся Сільський Театр, що закінчив роботу за пляном до 1-го жовтня. За це літо театр відвідав 15 сіл київської округи, де влаштував 30 вистав. Цими виставами театр обслужив 12,000 людиности. 600 наймитам і незможникам театр дав змогу відвідати вистави безкоштовно. Майже перед кожною виставою театр улаштував доповіді про мистецтво роботи на селі й про значіння Сільського Театру в цій роботі. Усі вистави театру мали величезний успіх.

КОНВЕНЦІЯ КАНАДІЙСЬКОЇ ПАРТІЇ ПРАЦІ В КЕЛГАРІ.

(Докінчення.)

тому, що є докази, що ці нахили мають вже місце та в наслідок цього відважніші одиниці стають жертвами, а менш відважні примушені піддаватися їм-мовчати, а через це наш рух слабше так в політичних, як в індустріальних чинностях; конвенція висказує свою незгоду та відкидає всякі змагання, пороблені в цілі згармонізування нашого руху з капіталізмом та всі поступки і діла, що мають за мету ослаблення бойовий дух партії, а одобрять засаду повної й широкій дискусії, віруючи, що лише через необмежену свободу методу ми можемо сподіватися досягти який небудь стабільний успіх.

Небезпека війни.

Було кілька резолюцій в справі навчання кадетів та воєнних вихідців. Тут показала слабкість. Промовці до перших пописалися добре, звернувши увагу на факт, що через навчання кадетів деякі учителі скористалися фінансово. Зазначено байдужість родичів і товаришів та піддано було, думку, щоб почати кампанію проти навчання кадетів, і тим вплинути на родичів, щоб підсували листи з домаганням ульнення їхніх дітей від військового навчання. Але деякі делегати були схильні повірити в добрі заміри урядів відносно роззброєння. Ухвалено домагатися від федерального департаменту занесання плану будови двох кружжаків, наскільки Канада є зобов'язана пактом Келого. Але більшість делегатів мали рот закритий, коли вони казали “так”.

Групи юних піонерів.

Думку про те, що можна би втягнути дітей до противоєнного руху, було висказано в резолюції, яка кляла натиск на добру роботу, що її можна би зробити, притягаючи дітей на бік працюючої класи й виховуючи серед них лояльність для цієї класи. Початкова резолюція ждала одобрення руху юних піонерів, але це доповнено поправкою, яка звучить: “Одобрення формування подібних груп якою небудь з афілійованих організацій”. Подібне сталося з літніми кемпами.

Вибір урядовців.

Джордж Летам зівстав вибраний президентом, а С. Л. Гібс секретарем скарбінком через акціяцію, В. І. Торнер вибраний наступником президента понад Джека Леймана 35 голосами проти 32. Лейману достав 30 одиниць, але двійки з Томаса і Овена других двох кандидатів, дали побіду келгарському товаришеві.

Рішено, щоб слідуюча конвенція відбулася в Едмонтоні за рік від тепер. Минували роками речинце був два роки. Дійсний речинце має встановити екскутива, який припоручено тек видавання бюлетенів

та приготування загально освітньої літератури і розслідування справи МекКавсленда, як також полагати інші справи, що остали після конвенції, або які вона не могла полагати підчас своїх засідань.

Домагаються зносин з Радянським Союзом.

Конвенція ухвалила також резолюцію за відновлення зносин Канади з Радянським Союзом. В резолюції говориться, що сам прем'єр Канади Кінг признав, що він не мав причини нарікати проти роботи радянської торговельної делегації в Канаді. Тому конвенція домагається, щоб робітничі представники у федеральному парламенті в Оттаві домагалися відновлення торговельних зносин з Радянським Союзом і щоб доміняльний уряд віддав кредит Радянському Союзові для закуплення в Канаді різних фабричних виробів.

Горожанські папери.

Ухвалено також резолюцію про горожанські папери. Як відомо, тепер робітничі, що навіть вже довгий час перебувають в Канаді, але є активний в робітничому русі, не дають горожанських паперів. Взагалі-ж, кожний робітник, що хоче вибрати горожанські папери, мусить ще перед тим, як ставитися перед судом, йти до політичної поліції, там давати свої ззнання. Потім поліція зокрема ще збирає відомості про того чоловіка і, як тільки він відзначився своєю активністю в робітничому русі, дає про него такі відомості до суду, що тому робітничі відмовляється горожанські папери.

В. Моріарті.

Конвенція ухвалила резолюцію, в якій домагається, щоб всіх, хто зголошується за горожанськими паперами, не тягати, по різних інстанціях, але щоб апліканта покликувало лише перед судом. Отже конвенція заявила за занесенням теперішньої автократичної натуралізаційної системи і щоб політичні переконання робітників не були причиною відмовлення йому горожанських паперів.

МОДЕРНИЙ ВІНАХІД.

На цьогорічній виставці авт в Англії, 1. жовтня демонстрували новий тип авта, з модерною кермою, яка дозволить шoferові змінити без труду кід авта. Винахід полягає в тому, що при колесі керми наводиться окрема ручка і поділка шкортости. Пересуваючи ручку відповідно до бажаної швидкості та натискаючи ногою на відповідний педал, упарвильнюється кід авта. Знахід цього винаходу незвичайно велике, а проби на просторі 50 тисяч миль дали повний успіх.

РОЗКОЛ В ПОЛЬСЬКІЙ ПАРТІЇ СОЦІАЛІСТИЧНІЙ.

Дволичність пепесівців, не дивлячися на старанне замаскування її, помаленько виходить на верх. Розгортається пліснь пепесівського соціалізму і знід неї вирине дійсне обличчя пепесівців. Хто не глянє на нього, навіть малосвідомий, без сумніву побачить в цьому обличчі польський воюючий фашизм. Кожному чим раз більш стає ясним, що П.П.С. є не що инше, як зграя політичних спекулянтів, яка для туманнення працюючих мас оперує соціалістичними гаслами, а на ділі є вірною слугою буржуазії і для її цілей розбиває організований селянсько-робітничий рух, щоб віддалити класу праці від ідеалів її змагань.

За що услуго пепесівці є підтримувани буржуазією і допущені до спільного державного корита. За те останнє власне, П.П.С. завжди до услуг буржуазії. Таке бачимо ми при повстанні Польщі, в дальшому розвитку її державності, а особливо при останніх виборах до сейму та сенату. Ще перед виборами пепесівці, не будучи певні успіху в виборчій кампанії, бо в робітничих районах втрачали вплив, хилилися до того, щоб піти до виборів разом з підсудчиками, себто з одинокю. Була досить міцна дружба, яка домагалася відкрити назвати себе по імені і тільки не зробила цього через те, що не була певна в силах Пилсудського, не ураховувала сили і сприту адміністрації.

Не відважуючися ще тоді заявити себе за Пилсудського, П.П.С. йшла однак в тісному контакті з одинокю. Мала спільні бойки, спільно

громади справжні соціалістичні партії, користуючися для того “засобами” урядової партії. Тепер знова змінилася течія, яка рахує польський фашизм за соціалізм і вимагає відкритої співпраці з ним. Творцем тої групи є лідер пепесівців Андрій Морачевський, послі Яворовський та Праусова. Ця група випустила 10. жовтня нову газету “Пшесдзьвіт”. В передовій статті та нова група заявляє, що її завданням є консолідація “соціалістичного” руху. На думку “Пшесдзьвіту” пепесівці відіграли велику роль в історії Польщі і багато здобули для робітника, а щоб більше здобути, то треба йти з тим, хто найбільше про Польщу дає, се-то з Пилсудським. В цьому напрямку “Пшесдзьвіт” має вести роботу.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Археологічна експедиція зробила тільки поверховні розшуки, проте є підстави ствердити, що Берендичі, які залишили певний слід у місцевій людності, були коновим народом, що платив данину великим князям і жив по річці Роставиці.

Українська книжкова палата в Харкові оснований 1922 р. Це одна з установ великого культурного значення. Завдання палати — максимально обохопити всю друковану продукцію У.С.Р.Р., узяти її на облік та просунути в широкі маси.

Палата є єдине сховище ріжних видань на Україні. Самих зразків книжок у Палаті є близько 40,000 назв. Майже стільки само примірників журналі та зразків газет; до того ще Палата має з 100,000 ріжних афіш, відозв то-що.

Не мало роботи зроблено, щоб систематизувати ці матеріали, дати їм відповідне оформлення. Надзвичайний інтерес має Архів українського

буджета УСРР на сесії ВУЦВК — в листопаді, а також в загальносоюзних органах, де тепер проводиться робота в справі збільшення загально-союзного бюджету на 1928-29 рік, Раднарком УСРР заслухав доклад НКФ і Держплану про проект державного бюджету України на наступний рік.

Раднарком визначив прибуткову частину бюджету в 406,403,800 карбованців. В такій же сумі визначено і видаткову частину. Таким чином державний бюджет України на наступний рік аблянюється без дефіциту.

В порівнянні з державним бюджетом України за минулий рік бюджет наступного року зростає майже на 47%.

ЗАГОТОВЛЯ СИРОВИНИ СИСТЕМОЮ С.-Г. КООПЕРАЦІЇ

Наступного господарчого року “Сільський Господар” буде єдиним заготовцем на Україні такої сировини, як махорка, хміль, прядиво, м'ята та клешиовина. Наркомторг затвердив план заготівлі, поданий “Сільським Господарем”.

За планом сільсько-господарська кооперація має наступного року зібрати махорки — 56,000 тон, хмелю — 1,600 тон, м'ятої олії — 70 тон і прядива — 14,000 тон.

В згоді з розробленим планом “Сільський Господар” має законтрактувати махорки 16,500 гектарів, прядива 16,500 гектарів, м'яти — 2,000 гект. і клешиовини — 15,000 гектарів. Справу про розмір законтракованої площі хмелю буде вирішено окремо.

Основну увагу “Сільський Господар” зверне на піднесення врожайності та поліпшення якості, обробки сировини, щоб

довести її до тієї норми, що її вимагає внутрішній споживчий ринок, а також, щоб максимально використати цю сировину для експорту.

Отже, в зв'язку з цим, посилюється агротехнічний персонал в районах. Перед промисловістю ставиться справа про збільшення відруховань до агрономічного фонду. Намічено також поліпшити попередню обробку сировини і, особливо — прядива. Для цього буде устатковано мочильні ями та прокатні пункти.

Що до м'ятої олії, то “Сільський Господар” передбачає переустаткувати кустарні заводи, що гонять м'ятну олію. Для

БЮДЖЕТ УКРАЇНИ НА 1928-29 РІК.

У зв'язку з наступним розглядом УСРР на сесії ВУЦВК — в листопаді, а також в загальносоюзних органах, де тепер проводиться робота в справі збільшення загально-союзного бюджету на 1928-29 рік, Раднарком УСРР заслухав доклад НКФ і Держплану про проект державного бюджету України на наступний рік.

Раднарком визначив прибуткову частину бюджету в 406,403,800 карбованців. В такій же сумі визначено і видаткову частину. Таким чином державний бюджет України на наступний рік аблянюється без дефіциту.

В порівнянні з державним бюджетом України за минулий рік бюджет наступного року зростає майже на 47%.

ПРОГРАМА ЕТЗДУ.

- 1. Відкриття з'їзду.
2. Вибір верифікаційної комісії й провірення уповноважень делегатів.
3. Вибір президія з'їзду.
4. Привіт представника Ц.В.К. ТУРФДім з Вінніпегу.
5. Звіт Провісійального Виконавчого Комітету ТУРФДім.
6. Звіт делегатів і делегатов.
7. Доклади перед вибором комісії по питанніх слідуючих:
а) Доклад про моральний і матеріальний стан наших організацій в Алберті і Бритни Колумбії.
б) Доклад про стан відділів Жінсекції Алберті і Бритни Колумбії.
в) Доклад про робітничо-фермерські дитчі школи, відділи Секції Молоді та мандоліної оркестри.
г) Доклад про організаційну і освітню працю у відділах і товариствах ТУРФДім і його секцій, про стан бібліотек і мистецьку працю.
д) Доклад про стан нашої преси й друкарні у Вінніпегу.
е) Доклад про Бурсу в Едмонтоні.
ж) Доклад про формування кооператив на заході Канади.
з) Організація Окружних Комітетів в Алберті і Б.К.

ПРОГРАМУ НАЛЕЖИТЬ ОБГОВОРТИ ПЕРЕД ЕТЗДОМ.

Всі відділи і товариства ТУРФДім в Алберті і Бритни Колумбії повинні цю програму обговорити на своїх зборах і виробити свої найкращіші пропозиції до розвазання і полагати поставлених в програмі справ та прислати їх перед з'їздом до Провісїа в Едмонтоні.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ.

Перед розпочаттям з'їзду в четвер, 20. грудня відбудеться конференція представниць відділів Жіночої Секції. На цій конференції будуть обговорюватись справи виключно Жіночої Секції. Тому визнаємо всі наші відділи Жіночої Секції прислати своїх представниць на цю важну конференцію.

КОНФЕРЕНЦІЯ СЕКЦІЇ МОЛОДІ

В неділю, 23. грудня відбудеться конференція Секції Молоді. Представники Секції Молоді в Провокії разом з Провокієм визнають всі наші відділи Секції Молоді прислати своїх представників на цю конференцію. Завданням конференції буде — обговорення справ виключно тих, що дотикають С.М. Тому відділи С.М. повинні постаратися прислати своїх представників на цю конференцію.

ПРАВО ПРЕДСТАВНИЦТВА.

Відділи ТУРФДім мають право вислати і делегата на кожних 25 членів, або лише частину її 25 членів (коли відділ числить менше чим 25 членів, то рівнож має право вислати одного делегата). Також відділи Жіночої Секції мають право вислати одну делегатку на кожних 25 членів.

Ми щиро запрошуємо всі фермерські товариства в Алберті, щоби вислали своїх братніх делегатів на з'їзд в Едмонтоні, де ми зможемо спільно порадитися, та виробити на будуче добрий план для успішного ведення культурно-освітньої праці серед українських фермерів і робітників в Алберті й Бритни Колумбії.

Братні делегати мають право дорадочого голосу, можуть брати участь в дискусіях, давати пропозиції, але не мають права голосу, хіба що в деяких справах таке право буде їм дано рішенням уповноважених делегатів.

Подіємо також до відома всі наші організації, що в часі з'їзду відбудуться наради в справі заснування в Едмонтоні української робітничо-фермерської книгарні та Інформаційного Бюро.

За Провісійальний Виконавчий Комітет, О. Жукевич, секр. За Центральний Виконавчий Комітет, М. Шатувальський, секр.

ХМІЛЬ ЗАПРОЕКТОВАНО УСТАТКУВАТИ СПЕЦІАЛЬНИ СУШАРНІ; РИСУНКИ ДЛЯ НИХ ВЖЕ ОДЕРЖАНО З НІМЕЧЧИНИ.

ОБСЛІДУВАННЯ ПОКЛАДІВ БУРОГО ВУГІЛЛЯ НА УКРАЇНІ.

В наступному році вперше провадитиметься широкі геологічні розвідки покладів бурого вугілля на Україні. Розвідки почнуться в Машоріно і Журавці Шенченківської округи. Завданням розвідок висловити можливість розроблення вугілля й налагодження виробництва спеціальних брикетів для опалювання пічок.

ПРОВІНСІОНАЛЬНИЙ З'їЗД ТОВАРИСТВА УНР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ В АЛБЕРТІ І Б. К.

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ ТУРФДІМ, ЖІНСЕКЦІЇ І СЕКЦІЇ МОЛОДІ.

Дорогі Товариші й Товаришкї! Провісійальний Виконавчий Комітет Товариства Української Робітничо-Фермерської Діми в Едмонтоні, Алта., повідомляє цим всі відділи і товариства ТУРФДім, Жіночої Секції й Секції Молоді та загал членства наших організацій в провісїях Алберті й Бритни Колумбії, що Провісійальний З'їзд ТУРФДім відбудеться в днях 20., 21. і 22. грудня 1928 року в салі Українського Робітничого Дому під ч. 10628 — 96 ул.

ПРОГРАМА ЕТЗДУ.

- 1. Відкриття з'їзду.
2. Вибір верифікаційної комісії й провірення уповноважень делегатів.
3. Вибір президія з'їзду.
4. Привіт представника Ц.В.К. ТУРФДім з Вінніпегу.
5. Звіт Провісійального Виконавчого Комітету ТУРФДім.
6. Звіт делегатів і делегатов.
7. Доклади перед вибором комісії по питанніх слідуючих:
а) Доклад про моральний і матеріальний стан наших організацій в Алберті і Бритни Колумбії.
б) Доклад про стан відділів Жінсекції Алберті і Бритни Колумбії.
в) Доклад про робітничо-фермерські дитчі школи, відділи Секції Молоді та мандоліної оркестри.
г) Доклад про організаційну і освітню працю у відділах і товариствах ТУРФДім і його секцій, про стан бібліотек і мистецьку працю.
д) Доклад про стан нашої преси й друкарні у Вінніпегу.
е) Доклад про Бурсу в Едмонтоні.
ж) Доклад про формування кооператив на заході Канади.
з) Організація Окружних Комітетів в Алберті і Б.К.

ПРОГРАМУ НАЛЕЖИТЬ ОБГОВОРТИ ПЕРЕД ЕТЗДОМ.

Всі відділи і товариства ТУРФДім в Алберті і Бритни Колумбії повинні цю програму обговорити на своїх зборах і виробити свої найкращіші пропозиції до розвазання і полагати поставлених в програмі справ та прислати їх перед з'їздом до Провісїа в Едмонтоні.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ.

Перед розпочаттям з'їзду в четвер, 20. грудня відбудеться конференція представниць відділів Жіночої Секції. На цій конференції будуть обговорюватись справи виключно Жіночої Секції. Тому визнаємо всі наші відділи Жіночої Секції прислати своїх представниць на цю важну конференцію.

КОНФЕРЕНЦІЯ СЕКЦІЇ МОЛОДІ

В неділю, 23. грудня відбудеться конференція Секції Молоді. Представники Секції Молоді в Провокії разом з Провокієм визнають всі наші відділи Секції Молоді прислати своїх представників на цю конференцію. Завданням конференції буде — обговорення справ виключно тих, що дотикають С.М. Тому відділи С.М. повинні постаратися прислати своїх представників на цю конференцію.

ПРАВО ПРЕДСТАВНИЦТВА.

Відділи ТУРФДім мають право вислати і делегата на кожних 25 членів, або лише частину її 25 членів (коли відділ числить менше чим 25 членів, то рівнож має право вислати одного делегата). Також відділи Жіночої Секції мають право вислати одну делегатку на кожних 25 членів.

Ми щиро запрошуємо всі фермерські товариства в Алберті, щоби вислали своїх братніх делегатів на з'їзд в Едмонтоні, де ми зможемо спільно порадитися, та виробити на будуче добрий план для успішного ведення культурно-освітньої праці серед українських фермерів і робітників в Алберті й Бритни Колумбії.

Братні делегати мають право дорадочого голосу, можуть брати участь в дискусіях, давати пропозиції, але не мають права голосу, хіба що в деяких справах таке право буде їм дано рішенням уповноважених делегатів.

Подіємо також до відома всі наші організації, що в часі з'їзду відбудуться наради в справі заснування в Едмонтоні української робітничо-фермерської книгарні та Інформаційного Бюро.

За Провісійальний Виконавчий Комітет, О. Жукевич, секр. За Центральний Виконавчий Комітет, М. Шатувальський, секр.

ДЖИМ ТУЛІ. ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

Переклав І. Ю. Кулик.

(Продовження.)

Офіційний витяг з-під прилавка замазану, заіржавлену пляшку. Він поставив два келішки й наповнив їх червоним питвом. Воно текло вільно й легко, як вода. Ми всі втрох стежили за цим, і, знаючи, що добра горілка завжди дає трохи бульбочок — шумовинна на поверхні, коли її наливають до склянки, тріхчирний поносив з лукавою усмішкою: — Це, хлопці, не католицьке питво. В ньому нема бульбочок, але два келішки цієї штуки — і ви ладні будете відчухрати дядька папириського. Ми проковтували по келішкю, потім — по другому. Трунок пік наші глотки. Школа поправи й страхи мого дитинства більше не існували. Мій мозок запліднився шаденою думкою. Я матиму на сніданок яечню з шинкою, хоч би мені довелося за це заплатити тюрмою. Голянець тер свою конічну голову. Я безсоромно реготався: — Ця штука збила-б бродягу з потяга, а, Голяндю? — Ще-б пак, — відповів Голянець, — во-

на-б збила потяг з рейок! — Ми зайняли позиції по обох краях бульвару, умовившись зустрінутися за годину. Мені відразу пощастило. Негр-робітник в “оверолс”, заляпаних вапном, наспівуючи голосно, ішов вулицею. Я наупустив на себе найсумнішого виразу й розказав зворушливу історію. Він безгучно всміхався, коли я заговорив. Тисяча ірландських казочників прокинута в мене. Біляжовиті очі Негра ставали вогними, коли я товк його серце словами... Я, бачте, допоміг одному Негрові врятуватися від “ліпчу”, і за це мене прогнали з роботи. Я змалював нещасного чорношкірого, що біг вулицею, а за ним ганялися оскажені білі з мотузкою. Я змалював, як я в останню хвилину хоробрим рухом затяг його до брами, в той час як юрба побігла далі, думаючи, що він завернув за ріг... Негр тер свої очі, а я говорив далі й далі. Проїхав два полісмени, і ради них я відразу звернув на догву розмову про роботу. Раптом до мене дійшов свист Негрової подиху. Мені здалось, що в його мозку безумно гасали чорні феї. Спантелений словесною бомбардировкою, він-вимовив: — Давай поїмо. Як це й властиво смертним, я забув свого приятеля по біді й пішов за джентльменом у заляпаному вапном одязі. На П'ятій вулиці був садун, де змішувалися всі раси землі. Ми зайшли й сіли за стіл, го-

ворчачи обидва в один голос. Товстий вейтер незграбно затупцював до нас. Негр замовив випивку, а я вдарив по столі й мовив: — Принеси чогось поїсти! Вейтер дивився на бар. — Ну, гаразд, принеси поїсти, — сказав Негр. Спочатку прибула випивка, ми її відразу знищили, тоді замовили ще по шклянці. Я досяг свого й втомився балакати. Та Негр так далі: — Хазяїн — він каже мені: “Гей, ти, Негре!”, а я йому кажу: “Кого ти зवेश Негром? Ти що думаєш, що ти на півдні?” Я кидав роботу!.. Я шваркнув корито просто у вапно і подався на вулицю. Ніхто не сміє звати мене Негром, бо я не Негр. — Авже-ж ні, — підтакнув я, — ти нічим не гірше за білих. Бог нас усіх створив, а він знав, що він робить, навіть коли й плутав де-що кольори. Ти віриш у бога? — спитав я. — Чи я вірю у бога? Так я-ж його знаю. Бог приходив до мене й балакав багато разів. Бог не білий. Він чорніший за мене. Я його бачив, так, так. Колиш давно-давню всі люди були чорні, тоді сонце почало сяяти надто гаряче, і всі хорі люди побілішали. А тоді вони

пришли до думки, що білий колір найкращий та почали задаватись. Вони не сміють називати мене Негром. Я знаю, про що говорю. З'явився офіційнт з жажливою стравою, званою “слемголлїон”, на жовтій тарілці. Негр подивився на гаряче вариво, що парувало, і мовив: — Принеси й мені цього, вейтере. Офіційнт подивився на свого чорнішого брата й пішов виконувати замовлення. Коли він повернувся з їжею, мурир сказав: — Принеси-но ще випивку. І продовжував свою промову: — За дві сотні років від нині залишиться хіба один тільки Негр на світі, та й того скалічат. Тоді на світі залишаться тільки білий, Негр і нес-лудель. Білий заб'є Негра й змеле його на чорний перець, щоб з'їсти з ним собаку, і це буде кінець Негрів. — Що-ж, — вставив я, — хіба не все одно? — Звичайно, це буде все одно для Негра, бо Негр має смертну²⁾ душу. Мурир покуштував страву і відразу думки його нахвернули до матеріальних речей. Він замовив ще по чарці. Настояйка на коріннях знову змусила чорних фей шалено танцювати в його мозку. Він видудлив свою чарку й замовив ще. Я більше не пив.

1) Американські мурири вважають за образу, коли їх звать “Nigger”, воляючи, щоб їх звали “Negro”, або “козьорові люди”.

2) Він хотів, власне, сказати “безсмертну”.

(Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ! Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал “СВІТ МОЛОДІ” що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді. Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати! На цілий рік передплата внісуть тільки 50 центів. Поодинокє число 5 ц. Замовлення з грїшми пошлайте на таку адресу: THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Ltd, Winnipeg, Man.

